

บันทึก

เรื่อง ทบทวนปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายเงินเลี้ยงชีพให้แก่ครูใหญ่หรือครู
ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕

เดิมกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือ ที่ คธ ๑๐๐๑/๑๑๑๓๐ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๓ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่าครูใหญ่หรือครูซึ่งมีเวลาทำงานครบห้าปีและขอลาออกจากงาน พร้อมกับยื่นคำขอรับการแต่งตั้งหรือบรรจุให้เป็นครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเดิมในวันเดียวกันกับวันที่ลาออกจะมีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ตามมาตรา ๗๔ (๒)^๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า การออกจากการลาออกซึ่งจะมีผลให้ครูใหญ่หรือครูมีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ตามมาตรา ๗๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ จะต้องเป็นการออกจากการลาออกจริง ๆ แต่การที่ครูใหญ่หรือครูลาออกจากงานโดยยื่นคำขอรับการแต่งตั้งหรือบรรจุให้เป็นครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเดิมในวันเดียวกันกับวันที่ลาออก และได้รับอนุญาตให้ลาออกและบรรจุแต่งตั้งใหม่ตามคำขอดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าครูใหญ่หรือครูที่ลาออกนั้นมิได้เจตนาที่จะออกจากการลาออกจริง ๆ ดังนั้น ครูใหญ่หรือครูดังกล่าวจึงไม่มีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ตามมาตรา ๗๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๑/๔๑๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๓๓ แจ้งให้กระทรวงศึกษาธิการทราบความเห็นดังกล่าว

^๑ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตรา ๗๔ ครูใหญ่หรือครูมีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพเมื่อออกจากการลาออกดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๑ เท่ากับจำนวนที่ครูใหญ่หรือครูได้ออกสมทบตามมาตรา ๖๘ (๑) พร้อมทั้งดอกเบี้ยตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
- (๒) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ เท่ากับจำนวนที่ผู้รับใบอนุญาตและรัฐบาลได้ออกสมทบตามมาตรา ๖๘ (๒) และ (๓) โดยไม่มีดอกเบี้ย

ครูใหญ่และครูไม่มีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ในกรณีออกจากการลาออกก่อนมีเวลาทำงานครบห้าปีบริบูรณ์ หรือออกจากการลาออกโดยมีความผิด เว้นแต่เป็นการออกจากการลาออกเพราะตายหรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถประกอบอาชีพครูต่อไปได้ หรือเพราะโรงเรียนเลิกกิจการ

ในกรณีที่ครูใหญ่หรือครูมีเวลาทำงานเกินห้าปีอาจได้รับการพิจารณาให้ได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ มากกว่าจำนวนดังกล่าวใน (๒) ก็ได้ ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การนับเวลาทำงานให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนที่ครูใหญ่หรือครูได้ออกเงินสมทบตามมาตรา ๖๘ (๑)

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๒๕๔๐๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๓ ขอให้คณะกรรมการการศึกษา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) พิจารณาทบทวนปัญหาดังกล่าว โดยกระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่าที่มาของกองทุนสงเคราะห์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมา โรงเรียนราษฎร์ประสบปัญหาต้องเลิกล้มกิจการไปเป็นจำนวนมาก ทำให้ครูถูกกลอยแพ รัฐบาลของฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ จึงได้แก้ไขพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้จัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเป็นสวัสดิการและเป็นขวัญและกำลังใจแก่ครูโรงเรียนราษฎร์ในเรื่องต่างๆ เช่น ได้รับการสงเคราะห์ในด้านการศึกษาของบุตร ค่ารักษาพยาบาล และได้รับการสงเคราะห์เป็นเงินทุนเลี้ยงชีพเมื่อออกจากงานหรือตาย

ต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๑๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเป็นพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ตามมาตรา ๖๗^๒ ก็ได้กำหนดให้มีกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นทุนให้แก่ครูใหญ่และครูในเรื่องต่อไปนี้ คือ

๑. เป็นค่าชดเชยและค่าทดแทนให้แก่ครูใหญ่และครูตามมาตรา ๖๖ (๕)
๒. การสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของครูใหญ่และครูตามมาตรา ๖๖ (๗)
๓. จ่ายเงินสงเคราะห์ในกรณีเจ็บป่วยและคลอดบุตรตามมาตรา ๗๓ และมาตรา ๖๖ (๖) และจ่ายเป็นเงินทุนเลี้ยงชีพเมื่อออกจากงานตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๖๖ (๖)

จึงเห็นได้ว่า เจตนารมณ์ที่กำหนดให้มีกองทุนสงเคราะห์ก็เพื่อเป็นสวัสดิการในด้านต่างๆ ให้แก่ครูใหญ่และครู ทั้งในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งและในขณะที่ยังออกจากงานไปแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ เพื่อให้เกิดเสถียรภาพในการประกอบอาชีพครู และเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของครูใหญ่และครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงได้ดำเนินการในเรื่องของกองทุนสงเคราะห์ไปตามเจตนารมณ์ทุกประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของเงินทุนเลี้ยงชีพ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๑ และเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ นั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้จ่ายให้แก่ครูใหญ่และครูเมื่อออกจากงานภายใต้เงื่อนไขของมาตรา ๗๔ ทุกประการ

^๒ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตรา ๖๗ ให้มีกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเป็นทุนจ่ายให้แก่ครูใหญ่และครูตามมาตรา ๖๖ (๕) (๖) และ (๗)

กองทุนสงเคราะห์ประกอบด้วยเงินสมทบ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคและเงินรายได้อื่น เงินที่กองทุนสงเคราะห์ได้รับทั้งสิ้นเป็นของกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การจัดการกองทุนสงเคราะห์ การเรียกเก็บและการนำส่งเงินสมทบการจ่ายเงินสงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ และการอุทธรณ์การจ่ายเงินสงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖๖ (๕) หรือ (๖) ระเบียบนั้นต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ในการพิจารณากรณีการออกจากงานของครูใหญ่หรือครู ซึ่งจะมีสิทธิรับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ นั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้พิจารณาโดยคำนึงถึงกระบวนการในการบรรจุและถอดถอนครูประกอบกัน ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

เมื่อบุคคลใดมีความประสงค์จะเข้าบรรจุเป็นครูโรงเรียนเอกชน ผู้นั้นจะต้องเข้าทำสัญญาตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดกับผู้รับใบอนุญาต สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาจ้างแรงงานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยครูใหญ่หรือครูเป็นฝ่ายลูกจ้าง และผู้รับใบอนุญาตเป็นฝ่ายนายจ้างเมื่อมีสัญญาต่อกันคู่สัญญาย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาต่อกัน

เมื่อผู้รับใบอนุญาตเข้าทำสัญญาแล้ว จะต้องยื่นคำขอ (ตามแบบ สข.๑๗) ต่อผู้อนุญาตเพื่อขอบรรจุบุคคลนั้นเข้าทำการสอนตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ผู้อนุญาตซึ่งได้แก่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำหรับกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น จะตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอบรรจุตามมาตรา ๓๕ (กรณีครูใหญ่) หรือมาตรา ๔๐ (กรณีครู) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งหากเห็นว่ามีความสมบัตินั้นถูกต้องตามกฎหมายก็จะอนุญาตให้บรรจุ ในทำนองเดียวกันหากมีความสมบัตินั้นไม่ถูกต้อง หรือมีลักษณะต้องห้ามก็จะไม่อนุญาตให้บรรจุ

สำหรับกรณีการเลิกสัญญา เป็นสิทธิของคู่สัญญาที่จะเลิกสัญญาต่อกัน กล่าวคือ หากครูใหญ่หรือครูประสงค์จะลาออกจากการเป็นครูใหญ่หรือครู ก็แสดงเจตนาโดยการยื่นใบลาออกต่อผู้รับใบอนุญาต ซึ่งเป็นคู่สัญญาโดยตรง ในกรณีเช่นนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องในการเลิกสัญญาของคู่สัญญานั้นด้วยแต่อย่างใด เพียงแต่การเลิกสัญญาของคู่สัญญา คือ ผู้รับใบอนุญาตจะต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอนุญาตให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งในกรณีนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต้องอนุญาตให้ตามเจตนาของคู่สัญญานั้น ไม่อาจที่จะสั่งไม่อนุญาตหรือสั่งเป็นอย่างอื่นได้แต่ประการใด

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนคงมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนี้ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ เฉพาะแต่การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอบรรจุเป็นครูใหญ่หรือครูเท่านั้น ส่วนการขอลาออกจากการเป็นครูเป็นสิทธิของครูใหญ่หรือครูกับผู้รับใบอนุญาตโดยตรง เมื่อแสดงเจตนาโดยการยื่นใบลาออกต่อผู้รับใบอนุญาต การลาออกย่อมมีผล การเป็นครูใหญ่หรือครูย่อมสิ้นสุดทันที สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไม่มีหน้าที่ต้องทราบเจตนาที่แท้จริงของการลาออกของครูใหญ่หรือครูกับผู้รับใบอนุญาตว่ามีเจตนาที่แท้จริงอย่างไร

ในกรณีที่ครูใหญ่หรือครูได้ลาออกแล้วขอบรรจุเข้าทำการสอนในวันเดือน ปี เดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนวินิจฉัยว่าเป็นการออกจากงานแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากการที่ครูใหญ่หรือครูได้รับอนุญาตจากผู้รับใบอนุญาตให้ลาออก สัญญาจ้างฉบับเดิมจึงถูกยกเลิก และเมื่อครูใหญ่หรือครูกับผู้รับใบอนุญาตได้เข้าทำสัญญาจ้างแรงงานฉบับใหม่ต่อกัน ก็ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามเงื่อนไขแห่งสัญญาจ้างฉบับใหม่ เช่น ระยะเวลาการจ้าง อัตราค่าจ้าง

ซึ่งอาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าหรือเท่ากับสัญญาจ้างเดิมก็ได้ สิทธิในการได้รับค่าชดเชย ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการอื่นจึงต้องเริ่มต้นนับระยะเวลาที่กำหนดใน สัญญาจ้างฉบับใหม่ หากได้นำสัญญาจ้างฉบับเดิมมาใช้บังคับไม่ และครูใหญ่หรือครูก็ได้มีวัน เวลาทำงานตามสัญญาจ้างฉบับใหม่ซ้อนกับสัญญาเดิมแต่ประการใด เช่น ครูใหญ่หรือครูได้รับ อนุญาตให้ลาออกเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๓ ย่อมหมายความว่า ครูใหญ่หรือครูจะทำงานและ ได้รับค่าจ้างในวันสุดท้ายเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๓ เมื่อครูใหญ่หรือครูผู้นั้นประสงค์จะไป เป็นครูโรงเรียนอื่น โรงเรียนนั้นก็มิมีสิทธิที่จะบรรจุครูใหญ่หรือครูผู้นั้นเข้าทำงานตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๓ ได้ ในขณะที่เดียวกันหากครูใหญ่หรือครูผู้นั้นไม่ประสงค์จะไปทำงานที่โรงเรียน อื่น หรือประสงค์จะทำงานโรงเรียนอื่น แต่ไม่สามารถเข้าทำงานได้ และต้องการกลับมาทำงานที่ โรงเรียนเดิม โรงเรียนเดิมก็ย่อมมีสิทธิที่จะบรรจุให้ครูใหญ่หรือครูผู้นั้นทำงานในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๓ ได้ซึ่งการบรรจุเข้าทำงานใหม่นี้ ไม่ว่าจะบรรจุในโรงเรียนเดิมหรือโรงเรียนใหม่สิทธิในการ เป็นครูจะเริ่มใหม่ทั้งหมด กล่าวคือ มีการทำสัญญาจ้างต่อกันใหม่ เริ่มต้นนับอายุการทำงานใหม่ สิทธิที่จะได้รับเงินกองทุนสงเคราะห์ต่าง ๆ ก็ต้องเริ่มใหม่

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ อนุมัติให้จ่ายเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ในกรณีที่ครูใหญ่หรือครูได้ลาออกจากงานและขอบรรจุเข้า ทำงานในวันเดียวกันไปแล้วทั้งสิ้นประมาณ ๑๕๘ ล้านบาท

ฉะนั้น การที่คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่า ครูใหญ่หรือครูได้ลาออกจากงาน โดยได้ยื่นคำขอรับการบรรจุแต่งตั้งให้เป็นครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเดิมในวันเดียวกันกับวันที่ ลาออก ถือได้ว่าครูใหญ่หรือครูที่ลาออกนั้นมิได้มีเจตนาที่จะลาออกจากงานจริง ๆ จึงไม่มีสิทธิ ได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ นั้น ด้วยความเคารพความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยโดยถือระยะเวลาการออกและการ ได้รับบรรจุในวันเดียวกันเป็นสาระสำคัญในการแปลเจตนาของครูใหญ่หรือครูว่า ไม่มีเจตนาออก จากงานจริง ๆ โดยมีได้คำนึงถึงพฤติการณ์แวดล้อมอื่นประกอบ จึงน่าจะไม่ต้อง เนื่องจากหาก ครูใหญ่หรือครูที่ไม่มีเจตนาจะออกจากงานจริง ๆ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความก็จะขอ ลาออกและขอบรรจุเข้าทำงานในวันถัดไป สัปดาห์หรือเดือนต่อไป โดยสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนต้องจ่ายเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ซึ่งย่อมไม่ต้องด้วยเจตนารมณ์ของคำวินิจฉัย และย่อมก่อให้เกิดผลเสียหายต่อนักเรียนและโรงเรียน เพราะผู้รับใบอนุญาตต้องรอครูใหญ่หรือ ครูในการขอกลับเข้าบรรจุใหม่นอกจากนี้การลาออกเป็นสิทธิของครูใหญ่หรือครู การตีความจึง ต้องตีความโดยเคร่งครัดตามบทบัญญัติของกฎหมาย การตีความว่าลาออกและบรรจุในวัน เดียวกันถือว่าไม่มีเจตนาลาออกจริง จึงเป็นการตีความในลักษณะขยายความออกไป และเป็นการ ตัดสิทธิของครูที่จะพึงได้รับจากการลาออก จึงเป็นการตีความที่เกินบทบัญญัติของกฎหมาย

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่าง กฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าว ตามนัยข้อ ๑๔ (๒)^๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ ข้อ ๑๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการ

ว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณา ปัญหาที่กระทรวงศึกษาธิการขอทบทวน ประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ) แล้ว มีความเห็นว่า พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ได้บัญญัติให้การแต่งตั้งหรือบรรจุหรือเปลี่ยนแปลง ครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเอกชนจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ซึ่งได้แก่เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำหรับกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัด อื่น ก่อน ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนจึงจะแต่งตั้งหรือบรรจุหรือเปลี่ยนแปลงครูใหญ่หรือ ครูในโรงเรียนของตนได้ จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในการแต่งตั้งหรือบรรจุหรือ เปลี่ยนแปลงครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเอกชนมีบุคคลที่เกี่ยวข้อง ๓ ฝ่าย คือ ครูใหญ่หรือครูผู้รับ ใบอนุญาต และผู้อนุญาต โดยผู้อนุญาตมีหน้าที่พิจารณาคำขออนุญาตแต่งตั้งหรือบรรจุหรือ เปลี่ยนแปลงครูใหญ่หรือครู และเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตแล้ว ผู้รับใบอนุญาตจึงจะแต่งตั้ง หรือบรรจุหรือเปลี่ยนแปลงครูใหญ่หรือครูได้ โดยมีการทำสัญญาจ้างแรงงานระหว่างผู้รับ ใบอนุญาตกับครูใหญ่หรือครู หรือเลิกสัญญาจ้างแรงงานที่ผู้รับใบอนุญาตกับครูใหญ่หรือครูได้ทำ ไว้ ดังนั้น ในการพิจารณาว่าครูใหญ่หรือครูที่ลาออกจากงานและได้รับการแต่งตั้งหรือบรรจุให้ เป็นครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเดิมในวันเดียวกันกับวันที่ลาออก จะถือว่าได้มีการออกจากงานแล้ว

ร่างกฎหมายได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) เมื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจขอให้ทบทวนปัญหาที่กรรมการร่างกฎหมายคณะใด คณะหนึ่งได้วินิจฉัยไปแล้ว

ฯลฯ

ฯลฯ

๔ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๓๔ ห้ามบุคคลใดเป็นครูใหญ่ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งจากผู้จัดการโดยความเห็นชอบ ของผู้รับใบอนุญาต และได้รับใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่จากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

๕ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๔๑ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอบรรจุบุคคลผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นครูเข้า เป็นครูในโรงเรียนของตน ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาต เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว จึงจะบรรจุบุคคลนั้นเข้าทำการสอนได้

๖ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๔๒ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูสำหรับโรงเรียนใด ให้ผู้นั้นเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูสำหรับโรงเรียนนั้น

การเปลี่ยนแปลงผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หรือไม่ จึงต้องพิจารณาว่าการดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกของครูใหญ่หรือครูดังกล่าวถูกต้องตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนหรือไม่ และความสัมพันธ์ตามสัญญาจ้างแรงงานระหว่างผู้รับใบอนุญาตกับครูใหญ่หรือครูที่ลาออกได้สิ้นสุดลงแล้วหรือไม่ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อครูใหญ่หรือครูขอลาออกจากงาน ผู้รับใบอนุญาตได้เสนอเรื่องขอลาออกต่อผู้อนุญาต และผู้อนุญาตได้อนุญาตให้ถอนครูที่ลาออกออกจากหน้าที่ครูได้ การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงครูใหญ่หรือครูตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ ฝ่าย ซึ่งได้แก่ ครูใหญ่หรือครูที่ลาออก ผู้รับใบอนุญาต และผู้อนุญาต ต่างก็มีเจตนาที่จะผูกพันตามที่แสดงเจตนา ดังนั้น การลาออกย่อมมีผลสมบูรณ์ และทำให้สัญญาจ้างแรงงานระหว่างผู้รับใบอนุญาตกับครูใหญ่หรือครูที่ลาออกสิ้นสุดลง ส่วนการที่ครูใหญ่หรือครูที่ลาออกได้ขอรับการแต่งตั้งหรือบรรจุให้เป็นครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเดิมในวันเดียวกันกับวันที่ลาออก ก็เป็นเรื่องที่ได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามขั้นตอนเกี่ยวกับการแต่งตั้งหรือบรรจุครูใหญ่หรือครูตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน และเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ ศธ ๑๐๐๑/๘๑๖ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๑ ที่ให้อนุญาตบรรจุครูเข้าทำการสอนในวันที่อนุญาตให้ถอนครูผู้นั้นออกจากงานเป็นครูได้อีกด้วย นอกจากนี้ การที่ครูใหญ่หรือครูได้รับการแต่งตั้งหรือบรรจุใหม่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่หรือครูดังกล่าวกับผู้รับใบอนุญาตก็เป็นไปตามสัญญาจ้างแรงงานฉบับใหม่ และเริ่มต้นนับระยะเวลาการทำงานใหม่ รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากกองทุนสงเคราะห์ก็ต้องเริ่มต้นใหม่ด้วย มิฉะนั้นระยะเวลาการทำงานหรือมีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากกองทุนสงเคราะห์ต่อเนื่องกับสัญญาจ้างแรงงานฉบับเดิมแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) จึงมีความเห็นว่า ครูใหญ่หรือครูที่มีเวลาทำงานครบห้าปีและขอลาออกจากงาน โดยยื่นคำขอรับการแต่งตั้งหรือบรรจุให้เป็นครูใหญ่หรือครูในโรงเรียนเดิมในวันเดียวกันกับวันที่ลาออก และได้รับอนุญาตให้ลาออกและแต่งตั้งหรือบรรจุใหม่ตามคำขอดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการออกจากงานแล้ว และมีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท ๒ ตามมาตรา ๗๔ (๒)^๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๕๓๓